

Bucuresti, 6 iunie 2012

Către,
Ministerul Administrației și Internelor
Direcția Generală a Poliției Municipiului București

În atenția domnului,
Ministru, Ioan Rus
Chestor principal de poliție, Lucian Florin GURAN

CC:
Parchetul de pe lângă Tribunalul București

În atenția domnului,
Prim Procuror, Budai Remus Damian

Stimați domni,

Centrul European pentru Drepturile Romilor (ERRC), organizație internațională de drepturile omului în domeniul combaterii discriminării și rasismului față de romi în Europa și Romani CRISS - Centrul Romilor pentru Intervenție Socială și Studii, organizație non-guvernamentală care militează pentru apărarea și respectarea drepturilor omului, în general și ale minorității romilor din România, în special, își manifestă îngrijorarea în legătură cu un incident recent în care au fost implicați lucrători de poliție, în București.

În data de 31.05.2012, în jurul orelor 16.00-17.00, un bărbat de etnie romă în vârstă de 24 de ani a fost împușcat în cap de polițiști, în timp ce înota în lacul Plumbuita din București încercând să scape de sub urmărirea poliției. Victima a decedat.

Din discuțiile purtate de către reprezentanții Romani CRISS cu rudele victimei și cu membrii comunității locale au reieșit următoarele: mai multe echipaje de poliție de la secțiile 6 și 7 din București încercau să prindă două persoane suspectate de furtul unor materiale de construcții, mai exact câteva suluri de carton cauciucat. Urmărirea celor două persoane a avut loc în zona Petricani-Tei. Pentru a scăpa de urmărire, cei doi suspecți au sărit în apa lacului Plumbuita. Suspecții erau urmăriți de circa 10 polițiști, între care 7-8 polițiști pe malul stâng și alți 3 pe malul drept al lacului, suspecții fiind practic înconjurați.

Polițiștii implicați în urmărire i-au somat, după care au tras două focuri în aer și apoi un polițist a tras în direcția celor doi care călcau apa, având o poziție statică. Victima R.D., aflată în apă la numai aproximativ 10-15 m de mal a fost împușcată mortal, prezentând o plagă împușcată în zona capului. Corpul victimei a fost recuperat de scafandrii după aproape o oră de căutări. Cel de al doilea suspect, care a reușit să înainteze mai mult spre celălalt mal al lacului, undeva la 30-40 metri, s-a predat organelor de poliție.

Acțiunile lucrătorilor de poliție pun în discuție încălcarea dreptului la viață și a integrității fizice și psihice, drept garantat de Constituția României¹ precum și de tratatele internaționale la care România este parte, în mod particular Convenția Europeană a Drepturilor Omului² și Pactul Internațional cu privire la Drepturile civile și Politice³. Articolul 2, care asigură dreptul la viață constituie una dintre prevederile

¹ Constituția României, articolul 22.

² Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 2.

³ Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, Articol 6.

fundamentale ale Convenției Europene a Drepturilor Omului de la care nu este permisă nicio derogare pe timp de pace conform articolului 15. Circumstanțele care justifică privarea de viață trebuie analizate strict și orice uz de forță nu trebuie să fie decât “absolut necesar” și strict proporțional cu îndeplinirea scopurilor prevăzute de Art. 2.⁴

Obligația de a proteja dreptul la viață, conform articolului 2 din Convenția Europeană implică existența unei forme efective de investigație oficială în cazul uciderii de persoane ca rezultat al uzului de forță din partea agenților statului. Autoritățile publice trebuie să acționeze imediat ce problema le-a fost supusă atenției. Nu pot lăsa inițiativa în seama rudei celei mai apropiate de a formula o plângere sau a-și asuma responsabilitatea pentru inițierea oricărei proceduri de investigație⁵. Potrivit standardelor stabilite de Curtea Europeană, Statele au obligația de a asigura că o investigație privind privarea de viață îndeplinește cerințele de independență, promptitudine, rațiune și eficiență, de natură a stabili dacă uzul de forță a fost sau nu justificat de circumstanțele unui caz, de a identifica și a conduce la tragerea la răspundere a celor responsabili de privarea de viață.⁶

În plus, obligația generală ce derivă din articolul 2 al Convenției de a efectua o investigație efectivă în cazul privării de viață presupune ca aceasta să se realizeze fără discriminare, în sensul Articolului 14 din Convenție. Acolo unde există o suspiciune că atitudinile rasiste au indus o acțiune violentă este deosebit de important ca investigația oficială să fie întreprinsă prompt, cu imparțialitate, având în vedere nevoia continuă de a reafirma condamnarea rasismului și a urii etnice de către societate și de a menține încrederea minorităților în abilitatea autorităților de a le proteja de amenințarea violenței rasiste.⁷

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat inclusiv în cauzele împotriva României că atunci când se investighează incidente violente cauzate de agenți ai statului, autoritățile au datoria suplimentară de a face toți pașii pentru a demasca orice motiv rasist și de a stabili dacă ura etnică sau prejudecățile ar fi putut juca un rol în cadrul evenimentelor.⁸

Având în vedere cele de mai sus, ERRC și Romani CRISS solicită în mod respectuos autorităților publice:

- Asigurarea unei investigații independente, prompte și efective cu privire la legalitatea acțiunilor poliției în conformitate cu obligațiile ce rezultă din Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
- Asigurarea că investigația va lua în considerare pe deplin orice indicii cu privire la lipsa de neutralitate rasială sau etnică sau acțiuni discriminatorii din partea lucrătorilor de poliție
- Prezentarea către public a scopului, metodelor și a concluziilor investigației în caz
- Tragerea la răspundere a lucrătorilor de poliție, în conformitate cu prevederile legii naționale aplicabile și a Convenției Europene a Drepturilor Omului, dacă investigația indică nelegalitatea acțiunilor în cauză
- Condamnarea publică și neechivocă a unor asemenea acțiuni
- Revizuirea procedurilor și asigurarea pregătirii profesionale a lucrătorilor de poliție pentru a elimina practici similare pe viitor și de a asigura conformitatea acestora cu cerințele relevante din dreptul intern și internațional.

Vă rugăm respectuos să ne informați în legătură cu punctul dumneavoastră de vedere oficial și acțiunile întreprinse în legătură cu faptele prezentate.

Cu deosebită considerație,

Dezideriu Gergely
Director Executiv
ERRC

Marian Mandache
Director Executiv
Romani CRISS

⁴ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza McCann v. Marea Britanie.

⁵ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza İlhan v. Turcia, cauza Kaya v. Turcia.

⁶ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza Kaya v. Turcia, cauza Ögur v. Turcia, cauza Salman v. Turcia, cauza Yasa v. Turcia, cauza Cakici v. Turcia, cauza Tarnrikulu v. Turcia.

⁷ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, cauza Nachova și alții v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. România, cauza Stoica v. România.

⁸ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, Nachova și alții v. Bulgaria, cauza Cobzaru v. România, cauza Stoica v. România.